

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA SOOVITUS,

6. oktoober 2006,

teatavate meetmete võtmise kohta seoses euro pangatähtede tulemuslikuma kaitsega võltsimise eest

(EKP/2006/13)

(2006/C 257/07)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikli 106 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirja, eelkõige selle artikleid 16 ja 34.1,

ning arvestades järgmist:

- (1) euro pangatähtede emiteerimine on asutamislepingu ja põhikirja kohaselt Euroopa Keskpanga (EKP) ülesanne ning EKP volitusel keskpankade (RKPd) ülesanne liikmesriikides, mille suhtes ei kehti erand.
- (2) See ülesanne hõlmab ka ringluses olevate euro pangatähtede usaldusvääruse ja säilimise tagamise ning sellest tuleneva elanikkonna usalduse euro pangatähtede vastu.
- (3) Eurosüsteemi raamistik võltsingute tuvastamiseks ja pangatähtede sortimiseks ringluskõlblikkuse alusel krediitiasutuste ja teiste sularahakäitlejate poolt ⁽¹⁾ (edaspidi "raamistik") kehtestab pangatähtede taasingluse ühtsed standardid ja menetlused euroalal. Ehtsuse ja ringluskõlblikkuse kontrollimiseks sularahatöötluste seadmetega võib uuesti ringlusesse lastavaid pangatähti kontrollida ainult nende seadmetega, mis on edukalt läbinud RKP katsetuse. Seda arvestades võimaldavad RKPd tootjatele sularahatöötluste seadmete ühist katsemenetlust, mis kehtib tervel euroalal ja mida teostatakse kasutades ühist katsevalimit, mis muuhulgas hõlmab valiku euro võltsingute liikidest. Seega on nendeks katsetusteks vaja sama liiki pangatähtede võltsinguid nii ühiste katsevalimite koostamiseks kui ka nende uuendamiseks ning osutatud pangatähtede regulaarset vahetust ja edastamist RKPde vahel Euroopa Liidus.
- (4) 28. juuni 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1338/2001, milles sätestatakse euro võltsimise takistamiseks vajalikud meetmed ⁽²⁾, artikli 4 lõige 2 kohustab riigi pädevaid ametiasutusi viivitamata edastama riigi analüüsikeskusele analüüsimiseks ja tuvastamiseks vajalikud arvatavalt võltsitud pangatähtede liikide näidised. Riikide analüüsikeskused peavad saatma iga uut tüüpi arvatavalt võltsitud pangatähe, mis vastab EKP kriteeriumidele, EKP-le analüüsimiseks ja liigitamiseks.

⁽¹⁾ Avaldatud veebilehel www.ecb.int.

⁽²⁾ EÜT L 181, 4.7.2001, lk 6.

- (5) Määruse (EÜ) nr 1338/2001 artikli 4 lõikes 2 sätestatud pädevate ametiasutuste ja riikide analüüsikeskuste kohustused ei piira riigi kriminaalõiguse kohaldamist. Eelkõige ei või need takistada arvatavalt võltsitud pangatähtede kasutamist või hoidmist tõenditena kriminaalmenetluses, mis oluliselt halvendab riikide analüüsikeskuste ja RKPde, kes pole riigi analüüsikeskuseks, juurdepääsu võltsitud pangatähtedele mitmetes liikmesriikides.
- (6) Sularahatöötamise seadmete kasutamine, nende katsetus ja pidev täiustamine lihtsustab võltsitud pangatähtede tuvastamist, mis seega aitab kaasa euro pangatähtede ringlusele, kaitstes neid võltsimise eest.
- (7) Seetõttu on raamistiku eesmärkide jaoks kriitiliselt tähtis lubada riikide analüüsikeskustel ja RKPdel, kes ei ole riigi analüüsikeskused, võltsitud pangatähtede edastamist, võttes samas arvesse toimuvat kriminaalmenetlust.
- (8) Asutamislepingu artikkel 10 paneb liikmesriikidele, sealhulgas politsei- ja kohtuasutustele, kohustuse võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada ühenduse õiguse tulemuslikkus.
- (9) Euro tulemuslik kaitse võltsimise eest on ühenduse õiguse oluline osa. Võltsimise takistamise töö puudutab nii ühendust seoses tema pädevusega ühisraha valdkonnas kui ka liikmesriike seoses nende pädevusega kriminaalõiguse ja organiseeritud kuritegevusega võitlemise poliitika valdkonnas.
- (10) Üldjuhul ei ole kriminaalõigus ja kriminaalmenetlus ühenduse pädevuses; erandiks on ühenduse õiguse tulemuslikkuse tagamine. Muudel juhtudel võib taotleda meetmete võtmist Euroopa Liidu lepingu VI jaotise alusel politseikoostöö ja õiguslaselise koostöö kohta kriminaalasjades.
- (11) Euroopa Liidu lepingu artikli 29 kohaselt saavutatakse EL eesmärk tagada kodanikele kõrgetasemeline kaitse vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas, arendades liikmesriikide ühismeetmeid, mis hõlmavad ka kriminaalõigusnormide ühtlustamist.
- (12) Eurosüsteemi kohustusega tagada ringluses olevate euro pangatähtede usaldusväärsus ja säilimine kaasneb vajadus kujundada soovitusel teatavate poliitiliste eesmärkide kohta, jättes ELile ja riikide ametiasutustele võimaluse neid eesmarke kaaluda ja võtta kohased meetmed nende rakendamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Euroopa Komisjon võiks kaaluda ettepaneku koostamist riikide analüüsikeskuste ja RKPde, kes ei ole riigi analüüsikeskus, volituste laiendamise kohta, et nad võiksid säilitada tuvastatud ja analüüsitud võltsitud pangatähtede näidiseid ning neid pangatähti raamistiku eesmärkidel välja nõuda ja õiguspäraselt Euroopa Liidus transportida. Eelkõige tuleks muuta määruse (EÜ) nr 1338/2001 artikli 4 lõiget 2 ja välja jätta artikli 4 lõige 3. Miinimummeetmeks oleks viimasena osutatud lõike muutmise, et artikli 4 lõike 2 kohaldamist ei takistaks võltsitud pangatähtede hoidmine tõenditena kriminaalmenetluses, välja arvatud juhul, kui tulemuslik kohaldamine on võimatu, arvestades konfiskeeritud võltsingute kogust ja liiki.
2. Arvestades, et määruse (EÜ) nr 1338/2001 muutmise on vältimatu, et võimaldada võltsingute transporti raamistiku eesmärkidel ja võltsingute edastamist riigi ametiasutuste poolt, võiks selles suhtes kaaluda ka ühistegevuse soovitatavat ulatust Euroopa Liidu lepingu VI jaotise alusel. Konkreetselt võiks kaaluda EL lepingu artikli 31 lõike 1 punkti e kohaldatavust, kuna konfiskeeritud võltsinguid kasutatakse tõenditena riigi kohtuasutuste karistusmenetlustes. Ilma et see piiraks kahtlustatavate ja kostjate õigust, peaksid liikmesriigid eelkõige tagama, et riigi analüüsikeskuse ja RKP, kes pole riigi analüüsikeskus, personal võiks raamistiku eesmärkidel õiguspäraselt transportida ja hoida mõningaid konfiskeeritud võltsinguid tingimusel, et nõudmisel tagastatakse need viivitamata prokuratuuri- või kohtuasutustele.

3. Olenemata eespool osutatud meetmetest, võib liikmesriigil osutada vajalikuks muuta riigi õigusakte, et lihtsustada raamistiku eesmärkidel konfiskeeritud võltsitud pangatähtede säilitamist ja transporti. Eelkõige peaksid liikmesriigid kaaluma riigis kehtivate normide kõrvale jätmist, mille kohaselt tuleb konfiskeeritud võltsitud pangatähti hoida kogu aeg kohtuarhiivis, need tuleb hävitada, üle anda ainuüksi politseile või need peavad asuma riigi territooriumil.
4. Olenemata sellest, kas eespool osutatud meetmed võetakse, peaksid liikmesriigid edendama RKPd kaasavat otstarbekat menetlust, et raamistiku eesmärkidel saaks võltsingud edastada RKP-le ja vahetada neid RKP-de vahel, vajaduse korral prokuratuuri või kohtu otsuse alusel.

Käesolev soovitus on adresseeritud Euroopa Liidu Nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Ühenduste Komisjonile ja liikmesriikidele.

Frankfurt Maini ääres, 6. oktoober 2006

EKP president
Jean-Claude TRICHET
